

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Inleiding	2
2. De respondenten	3
3. Directe aanleiding voor dakloosheid?	4
4. Bijkomende redenen?*	5
5. Hoe wil je wonen? Wat heb je daarbij vooral nodig?	7
6. Wat heb je daarnaast nog meer nodig?*	10
7. Wat heb je nodig om minstens vijf jaar in de door jou gewenste woonsituatie te kunnen blijven?	12
8. Hoe lang heb je steun nodig en waarbij?*	13
9. Waarom werden mensen in jouw omgeving dakloos?	14
10. Wat misten zij?	15
11. Tips voor hulpverleners en beleidsmakers	17
12. Aanvullingen?	20

* Aan de hand van 8 leefgebieden: 1. huisvesting, 2. financiën, 3. sociaal, 4. lichamelijk, 5. praktisch en 6. psychisch functioneren, 7. dagbesteding en 8. Zingeving.

1. Inleiding

Vanaf 2011 ligt de focus voor wat betreft bestrijding van dakloosheid in Den Haag vooral op preventie en herstel en worden er manieren gezocht om mensen waarvoor nog geen oplossing is te huisvesten. Er wordt gedacht aan woonvormen als Housing First en Skaeve Huse. Wonen heeft hierbij een centrale rol. Een belangrijke vraag die dan opkomt is: wat hebben mensen nodig die na een periode van dakloosheid weer gaan wonen, om zich uiteindelijk te kunnen redden op een niveau van zo hoog mogelijke redzaamheid en zo min mogelijk (dure) hulp?

Het Straat Consulaat heeft het de mensen gevraagd. Allereerst hebben medewerkers van het Straat Consulaat het gevraagd aan ambassadeurs binnen De Achterban. Vervolgens zijn deze ambassadeurs op pad geweest om het te vragen aan mensen uit hun achterban: mensen die dakloos zijn of dakloos zijn geweest. Geprobeerd is een zo gevarieerd mogelijke groep respondenten samen te stellen. Uiteindelijk zijn 36 mensen bevestigd. Met elkaar een schat aan informatie.

Wij werden regelmatig verrast door de uitspraken. We hebben geprobeerd om de antwoorden in categorieën te turven en aan het begin van een aantal hoofdstukken vindt u daarvan het resultaat. Omdat juist de persoonlijke en gevarieerde bijdragen zoveel informatie en inzicht geven, hebben wij ervoor gekozen om deze ook in hun geheel over te nemen.

Misschien bent u net zo verrast als wij!

Den Haag, 24 oktober 2011

Stichting Straat Consulaat
www.straatconsulaat.nl

De Achterban
www.deachterban.info

Contact:
elly@straatconsulaat.nl
Tel. 06 43 83 35 90

2. De respondenten

Totaal aantal respondenten: 36.

Mannen: 26, waarvan de leeftijd:

- 0 - 22: 6
- 23 - 29: 3
- 30 - 39: 7
- 40 - 49: 6
- 50 - 59: 4

Van 1 man bleef de leeftijd onbekend.

Vrouwen: 9, waarvan de leeftijd:

- 0 - 22: 2
- 23 - 29: 1
- 30 - 39: -
- 40 - 49: 3
- 50 - 56: 3

Samen waren zij 596 maanden (ruim 49 jaar) dakloos en zij hadden met elkaar 1012 maanden (ruim 84 jaar) ervaring met diverse vormen van hulpverlening.

Voor dat zij dakloos werden woonden:

- 26 van hen zelfstandig, zonder begeleiding,
- 1 in een gesloten inrichting met een OTS
- 5 nog bij de ouders/moeder/tante,
- 2 in een instelling met begeleiding,
- 2 in detentie.

Na hun dakloosheid wonen:

- 7 zelfstandig, zonder begeleiding,
- 2 eerst in een instelling met begeleiding, inmiddels zelfstandig met begeleiding
- 1 in een instelling met begeleiding, inmiddels zelfstandig zonder begeleiding
- 1 zelfstandig met begeleiding
- 16 in een instelling met begeleiding

Van hen zijn 9 personen nog dakloos.

3. Directe aanleiding voor dakloosheid?

<i>Huisuitzetting:</i>	21 (11x particulier, 7x woningcorporatie, 3 x familie)
<i>Geen woning na detentie:</i>	3
<i>Gedwongen verkoop woning:</i>	3
<i>Einde relatie, partner blijft in woning:</i>	3
<i>Met lege handen terug uit buitenland:</i>	3
<i>Overige:</i>	3

De antwoorden:

Ik werd door de particuliere huiseigenaar mijn huis uitgezet (9x).

Doordat de SZW (onterecht) mijn uitkering kortte, kon ik mijn huur niet meer betalen en werd ik uitgezet door mijn particuliere huisbaas. De relatie met mijn huisbaas was slecht en hij nam de gelegenheid meteen aan om mij uit te zetten.

Huurcontract liep af en verhuurder wilde huis weer voor zichzelf alleen.

Ik ben door een woningcorporatie uit mijn woning gezet (4x).

Ik ben door een woningcorporatie uit mijn woning gezet, nadat ik buiten mijn schuld problemen heb gekregen met bank- en identiteitsfraude. Ik kon mijn betalingen niet meer doen.

Nadat gas en licht werden afgesloten en schulden hoog opliepen hebben we een wietplantage in huis genomen. Deze werd ontdekt. Daarna werden we door de woningcorporatie uit de woning gezet.

Door schulden en een wietplantage werd ik door een woningcorporatie uit de woning gezet.

Ik ben na een conflict met mijn ouders (botsing van culturen) weg gegaan.

Ik ben na een conflict met mijn moeder en familie uit huis gegaan.

Ik raakte mijn baan kwijt door mijn verslaving en werd toen door mijn tante uit huis gezet toen ik de huur niet meer kon betalen.

Ik kwam uit detentie en had niets, geen plek (3x).

Einde relatie, partner bleef in de woning (3x).

Mijn huisvesting was weg toen ik terugkwam uit het buitenland (2x).

Kwam na faillissement van bedrijf waar ik werkte met lege handen terug uit het buitenland.

Gedwongen verkoop van eigen woning, na deurwaarder, dreigbrief en praten met de bank.

Gedwongen verkoop eigen woning na scheiding en onvoldoende inkomen (WAO).

Na relatieconflict volgde scheiding, verkoop eigen woning en financiële problemen.

Einde OTS en wilde vanuit teleurstelling geen begeleiding meer, ben vertrouwen in begeleiding kwijtgeraakt.

Ik werd weggepest door de buurtbewoners.

Ik woonde in een instelling en wilde naar een andere stad. Dit is niet naar mijn tevredenheid gelukt en toen ben ik het zelf gaan regelen.

4. Bijkomende redenen?*

(Per persoon meerdere redenen mogelijk.)

<i>Financiële problemen:</i>	<i>12</i>
<i>Geen goed vangnet:</i>	<i>10</i>
<i>Psychische/psychiatrische problemen:</i>	<i>10</i>
<i>Familieproblemen/overlijden:</i>	<i>7</i>
<i>Verslaving:</i>	<i>4</i>
<i>Alleen willen oplossen:</i>	<i>3</i>

De antwoorden:

Ik had geen baan/inkomen (4x).

Ik had geen financiële middelen om een andere woning te huren (2x).

Mijn schulden liepen op en ik heb ze laten waaien.

Ik heb moeite om met geld om te gaan.

Ik was mijn baan kwijt geraakt, huurachterstand en raakte helemaal de weg kwijt.

Huisbaas kwam er achter dat ik een schuld had.

Ik raakte werkeloos, had geen inkomen en kon de huur niet meer betalen.

Ik had geen inkomen en kreeg daardoor huurachterstand.

Ik had geen sociaal netwerk/vangnet (5x).

Geen vangnet en niet lekker in mijn hoofd. Ik zag wel wat er ging gebeuren.

Door verslaving en een slechte relatie met mijn omgeving had ik geen goed vangnet.

Buurt zou geklaagd hebben over stankoverlast. Verder was mijn uitkering gestopt, had ik geen vangnet en dacht ik: laat maar gaan, ik overleef het wel. Ik ga survivalen.

Het ging slecht met de relaties met mijn vrienden.

Een jaar eerder ben ik gescheiden en ik heb maar sporadisch contact met mijn familie.

Na de breuk met mijn adoptieouders, waar ik veel moeite mee had, dronk ik een periode teveel.

Ik verschil in culturele en religieuze opvattingen van mijn familieleden.

Door ziekte in de familie werden de rekeningen niet betaald.

Ik verloor een familielid en kwam in een isolement terecht.

Door overlijden van mijn broer kwam ik in een depressie waardoor ik mijn praktische zaken niet meer regelde. Door mijn lage inkomen kon ik daarna de achterstand niet meer inhalen.

Ik wilde mijn vrienden niet lastig vallen en binnen de familie ben ik het zwarte schaap.

Drugsverslaving.

Mijn sociaal functioneren werd bepaald door drank en drugs. Dit werd een neerwaartse spiraal. Uiteindelijk had ik geen vangnet en eigenwaarde meer over.

Ik gaf teveel geld uit en gebruikte teveel cocaïne.

Ik wil het zelf oplossen (2x).

Omdat ik geen idee had hoe lang mijn dakloosheid zou gaan duren, wilde ik mijn vrienden niet lastig vallen .

Ik had moeite om te functioneren en werd depressief.

Mijn hersenen werken anders. Ik heb geprobeerd mij staande te houden met zelfmedicatie (drugs), waardoor het op andere leefgebieden ook fout ging.

Ik heb een psychose gehad. Ik wilde perse naar het buitenland, zocht zingeving, en ben van de ene dag op de andere vanuit de opvang vertrokken.

Ik raakte alles kwijt in het loverboycircuit.

Een eigen perspectief ontbrak.

Na hard leren en investeren in mijn baan, werd ik wegens reorganisatie ontslagen.

Door de scheiding had ik het moeilijk.

Zin uit werk viel weg, daardoor viel de rest ook weg. Mijn leven stortte als een kaartenhuis in elkaar.

Zelfstandig wonen en werken lukt mij niet. Een uitkering wil ik niet.

Ik wil iedereen helpen en zet mijzelf daarbij opzij.

Ik verliet mijn huis na een burn-out. Later is in mijn afwezigheid dit huis ontruimd.

De uitzetting door de woningcorporatie kwam door een samenloop van omstandigheden: overlast van logés, vermoeden van illegale onderhuur, door stopzetten uitkering huurachterstand. Door een actieve depressie kwam ik mijn afspraken niet na. Deze depressie volgde op een aantal tegenslagen: brand in de woning, relatieproblemen, infectie en problemen om daarna de draad weer op te pakken.

Mijn buurvrouw was jaloers en ik heb de woning toen opgegeven. Ik hoorde stemmen.

Ik wilde na 20 jaar terug naar Rotterdam, maar vanwege de regiobinding ging dat niet.

Toen ik mij bij het daklozenloket meldde, bleek ik onvoldoende problemen te hebben om geholpen te worden. Ze vonden dat ik mondig genoeg was om mijn zaken zelf te regelen, maar een woning was er niet. Dus werd het een periode van dakloosheid.

Ik voelde mijzelf door de GGD schandalig behandeld: volgens hen moest ik wel wat mankeren: "je gaat niet zomaar naar buiten", terwijl de sociale dienst meteen een voorschot regelde.

Psychologische oorlogsvoering door mijn huisbaas.

Mijn huurbaas irriteerde zich ook aan mijn levensstijl. Ik had geen rust in mijn woonruimte, voelde me er niet veilig en ik had geen zin meer om de huur te betalen. Krediet bij vrienden en familie was al aardig opgemaakt.

5. Hoe wil je wonen? Wat heb je daarbij vooral nodig?

(Per persoon meerdere antwoorden mogelijk.)

<i>Huis/kamer:</i>	<i>14</i>
<i>Inkomen:</i>	<i>12</i>
<i>Vrienden/familie/mensen ontvangen:</i>	<i>10</i>
<i>Eigen plek/privacy:</i>	<i>10</i>
<i>Inrichting:</i>	<i>7</i>
<i>Financiële begeleiding/schuldhelp:</i>	<i>7</i>
<i>Werk/dagbesteding:</i>	<i>6</i>
<i>Begeleiding:</i>	<i>3</i>
<i>Huisdieren:</i>	<i>2</i>

En nog vele andere antwoorden!

De antwoorden:

Normaal huis (4x), met betaalbare huur en een keuken.

Een eigen plekje, hoeft niet groot te zijn. Als ik maar tot rust kan komen.

Een eigen plek waar je na je werk kan neerploffen en met vrienden kan chillen.

Een eigen plek (4x).

Een eigen plek en eigen verantwoordelijkheid. Visite kunnen ontvangen.

Bescheiden woning en inrichting (urgentieverklaring!).

Een huis en vrienden.

Eigen huis, eigen baas.

Een woning (appartement) met inrichting en werk.

Een lekker huisje, ingericht.

Een huis in een goede omgeving en schuldhulpverlening.

Een eigen huis met vriend, niet beneden maar zo hoog mogelijk.

Een vertrouwde fijne plek.

Privacy.

Een koffiezetapparaat en de mogelijkheid om eten te koken.

Het liefst woon ik samen met anderen, met de mogelijkheid om mij terug te trekken.

Gezelligheid van medebewoners.

Rustige plek, waar ik niet lastig gevallen wordt door deurwaarders, met basale voorzieningen als TV en internet.

Een eigen plek, van mij, waar ik dingen kan doen zoals ik ze wil doen.

Dingen kunnen doen zonder rekening te houden met anderen.

Een eigen woning en huisdieren.

Mijn hondje (mag nu niet bij mij wonen).

Vrouw en kinderen.

Een eigen woning met inrichting.

Rust van een eigen plek, liefst een zelfstandige woonruimte, een baan en schuldhulpverlening.

Goede burens en een fijne huisbaas.

Ik zou een dagbesteding willen: studie, sport en eventueel een bijbaan.

Verhuishulp.

Een kamer die maximaal € 200,- per maand kost.

Steun en thuisbegeleiding.

Inkomen, schuldhulp en begeleiding die af en toe langs komt.

Ik ben analfabeet en heb daardoor hulp nodig bij lezen van brieven.

Gezin, liefde.

Bezigheid, ik kan niet stil zitten.

Hulp bij het huishouden.

Financieel heb ik geen hoge eisen, als ik maar genoeg heb om van te leven.

Stabiel inkomen (5).

Een vast baan zodat ik genoeg inkomen heb.

Geld om op te starten, ik heb niets meer (2x).

Schuldhulp en geen stress; vaste lasten direct uit uitkering laten betalen (kan nu niet bij UWV).

Vast inkomen.

Inrichting, financiën, en schuldhulp.

Schulden en justitieproblemen opgelost zijn voorwaarden voor mij om stabiel te zijn. Ik heb daar veel stress van waardoor ik fysiek ook allerlei ongemakken ervaar.

Mijn enige angst is dat ik lichamelijk de dingen niet meer kan doen. Ik moet er niet aan denken dat ik in een tehuis zou komen te wonen.

Ik vind het moeilijk om alleen te zijn.

Een sociaal leven is voor mij het belangrijkste.

Ik wil dan mijn werk, hobby's en sociale netwerk weer oppakken.

Lekker bezig zijn.

Ik zou wel willen uitzoeken of psychische hulpverlening iets voor mij kan betekenen, maar ik denk dat dit niet nodig is.

Een thuis hebben.

Liever geen begeleiding meer op psychisch gebied, alleen op financieel gebied.

Familie, de kinderen over de vloer.

Stabiliteit en rust vanwege mijn suikerziekte.

6. Wat heb je daarnaast nog meer nodig?*

<i>Inkomen, financiën, "startgeld":</i>	14
<i>Contacten/familie:</i>	10
<i>Diverse hulp/begeleiding:</i>	9
<i>Schuldhulp:</i>	7
<i>Woonruimte/eigen plek:</i>	6
<i>Werk:</i>	6
<i>Dagbesteding:</i>	5
<i>Stabiele situatie:</i>	2
<i>En vele andere verlangens, zoals inzicht in mijzelf, anderen motiveren, medicatie, tandarts, weerstand tegen verlokkingen, enz.</i>	

De antwoorden:

Met mijn huidige inkomen kan ik niet sparen en ik heb geld nodig om in een woning te kunnen starten (2x).

Huur, borg en administratiekosten is met huidige inkomen niet op te brengen en ik heb niets meer.

Ik wil weer betaald werk en heb daar geen hulp bij nodig; wel een stabiele situatie (2x).

Fatsoenlijke woonruimte (min. 12 m²), met douche en kookegelegenheid, geld voor boodschappen en verwarming.

Ik wil anderen motiveren om vooruit te komen en zelfredzaam te zijn.

Goede medicatie zorgt dat ik mee kan doen.

Mijn gebit is stuk en ik heb niet de middelen om het te laten repareren. Dit weerhoudt mij ervan om het contact met mijn oude netwerk weer op te pakken of om mij te presenteren.

Ik ben bang voor de schuldeisers die terug zullen komen.

Ik heb klappen opgelopen in mijn daklozentijd, mijn ego is beschadigd. Ik heb behoefte aan inzicht in mijzelf, mijn mogelijkheden, wat mijn grenzen nu zijn en wat ik aankan. Wie ben ik, waar sta ik? Ik zou graag testjes doen om hier achter te komen.

Lastig om te bedenken wat ik dan nodig zal hebben. Mijn leven is totaal veranderd. Ik vind nu nergens rust of de mogelijkheid om zaken op een rijtje te zetten. Ik raak documenten en bijvoorbeeld mijn agenda kwijt.

Ik ben van mezelf ondernemend, maar nu laat ik dingen gaan, raak ik gedemotiveerd. Zo ken ik mijzelf niet.

Ik moet leren weerstand te bieden tegen de "oude" verlokkingen.

Onbetaalde dagbesteding: mijn inkomen wordt in beslag genomen, ik ben overgekwalificeerd en heb een gat in mijn CV, dus betaald werk zal niet lukken.

Dagbesteding en betrokkenheid met daklozen. Nieuwe contacten wordt aan gewerkt, maar duurt jaren voordat de intensiteit kan tippen aan wat ik met de daklozen heb. Nieuwe contacten begrijpen niets van daklozen en dakloosheid.

Na mijn plekje, inkomen en goede gezondheid vind ik een dagbesteding belangrijk: internet, filmpjes maken, muziek luisteren, lezen. Lekker rustig.

Ik wil in dezelfde regio wonen als mijn kinderen.

Ik heb in verband met mijn lichamelijke gesteldheid een woning nodig op de begane grond.

Ik heb schuldhulp nodig, geen deurwaarders meer.

Een eigen plek, schuldhulp, steun van vrienden en familie, muziek en een parttime baan.

Een eigen woning en financiën weer op orde met hulp van Den Haag op maat. Ik heb werk.

In eerste instantie een vaste baan/inkomen, daarna huisvesting, cursussen en mijn eigen ding kunnen doen. De relatie met vrienden is ook belangrijk.

Ik heb huisvesting nodig, begeleiding en dagbesteding.

Ik heb een woning nodig, normaal inkomen, schuldhulpverlening, leuke burens en vrienden in mijn leven. Daarnaast hulp bij het verwerken van mijn problemen. Ik wil werk vinden.

Als de praktische zaken er zijn mijn vriendenkring weer opbouwen.

Inkomen, schuldhulp, school en het onder controle houden van mijn verslaving.

Genoeg inkomen om van te kunnen leven en schuldvrij zijn.

Vast inkomen, gezelligheid, vangnet en ik wil getest worden op ADHD.

Eigen inkomen, dagbesteding (liefst werk) en ondersteuning.

Een reden om op te staan, iets te doen te hebben. Ik vind het fijn om hulp te krijgen.

Vast inkomen, sociale contacten en begeleiding bij PsyQ. Overdag naar REAKT.

Alles wat je nodig hebt om je huis te onderhouden (en een vaste baan).

Als huis, inkomen en schuldhulp geregeld zijn, volgt de rest.

Goede relatie met mijn familie.

Iemand om op terug te vallen en iemand die meekijkt of ik de praktische zaken goed doe.

Hulp bij huisvesting, vast inkomen, mijn verstand, medicatie en aandacht van de maatschappelijk werkers.

Mensen over de vloer, mijn kinderen en een betaalde baan.

Ik heb begeleiding nodig bij mijn psychisch functioneren.

7. Wat heb je nodig om minstens vijf jaar in de door jou gewenste woonsituatie te kunnen blijven?

<i>Inkomen/stabiele financiële situatie:</i>	15
<i>Dagbesteding/werk:</i>	6
<i>Schuldhelp/hulp bij financiën:</i>	6
<i>Vast ritme/stabiliteit:</i>	6
<i>Vangnet/mensen om me heen/partner:</i>	5
<i>Begeleiding:</i>	4
<i>Woonruimte:</i>	4
<i>Studie:</i>	3

En behoeften als zekerheid, realiteitsbesef, continuïteit en gezondheid.

De antwoorden:

Een stabiele financiële situatie (7x).

Om vijf jaar in de door mij gewenste woonsituatie te kunnen blijven heb ik continuïteit van inkomen nodig. Doorbouwen en uitbouwen van mijn sociaal netwerk en een leuke hobby (ter vervanging van de drank en drugs).

In volgorde van belangrijkheid: geld, woonruimte en gezondheid. Daarnaast vrijwilligerswerk bij De Achterban. Uit boosheid op het CCP, maar ook om de slechte beeldvorming rondom dakloosheid aan te pakken. Slechte bejegening begint al bij de CCP en vervolgens is de bejegening in het PV ook slecht.

Continuïteit. Dat betekent voor mij werk en een woningbouwhuis met een goed huurcontract.

Studie of werk en sport.

Schuldhelp.

Schuldhelp en een buddy of psycholoog voor mijn zieke vriend. Ik verzorg hem nu en regel zijn zaken. Ik ben mantelzorger en wordt niet als zodanig serieus genomen.

Niet meer ziek worden en geen boetes meer oplopen (voor bijvoorbeeld zwartrijden).

School en een bijbaantje en iemand die mij helpt met mijn financiën.

Een vast contract en een vast ritme in mijn leven.

Goede begeleiding (3x).

Iemand die helpt met financiën.

Ik heb een woning nodig, normaal inkomen, schuldhulpverlening, leuke burens en vrienden in mijn leven. Daarnaast hulp bij het verwerken van mijn problemen. Ik wil werk vinden.

Woning, inrichting en inkomen.

Inkomen en een vriendin.

Inkomen, vast routine en onafhankelijkheid, vrijheid.

Stabiliteit (4x).

Opleiding en een vaste baan.

Goed vangnet (geen familie).

Zekerheid.

Realiteitsbesef.

Goed betaalde baan en vaste routine.

Schuldhulp en een vast inkomen door werk.

Mensen over de vloer.

Een leuke buurt met winkels voor de dagelijkse boodschappen.

Een goede PC, vast inkomen en een werktraject.

Gezelligheid, visite, een tv-tje en een radio.

8. Hoe lang heb je steun nodig en waarbij?

	<i>In het begin</i>	<i>Tot ik zelf kan</i>	<i>Langere tijd</i>	<i>Altijd</i>
<i>Huisvesting:</i>	19	4	4	
<i>Financiën:</i>	14	8	10	3
<i>Sociaal functioneren:</i>	9	4	3	1
<i>Lichamelijk functioneren:</i>	7	3	3	2
<i>Praktisch functioneren:</i>	8	6	2	1
<i>Psychisch functioneren:</i>	7	5	4	
<i>Dagbesteding:</i>	8	6	3	1
<i>Zingeving:</i>	8	2		

De antwoorden:

Alle antwoorden zijn in bovenstaand schema verwerkt. Opmerkelijk vonden wij hoe duidelijk en specifiek mensen steeds konden aangeven welke hulp zij nodig hebben en waarbij. Zwaartepunten liggen bij de praktische zaken: huisvesting en financiën. Bovendien is de hulp vooral gewenst in het begin, of tot iemand het zelf kan. Naast hulp bij financiën wordt maar een paar keer aangegeven dat langere tijd hulp nodig is.

De volgende uitspraken voegden ons inziens nog iets toe aan het schema en hebben we daarom uitgeschreven:

Ik heb langere tijd hulp nodig bij mijn schulden, mijn sociaal functioneren: ik wil graag contact met mijn dochter, die ik nu helemaal niet zie. Ook langere tijd hulp nodig bij justitiezaken en hulp nodig van een psycholoog om te bespreken wat er in mijn hoofd gebeurt.

Ik leef nu bij de dag, heb geen energie of overzicht over langere tijd en kan niet inschatten of ik hulp nodig heb bij mijn psychisch functioneren. Ik loop nu de hele dag spullen op te pakken en in te pakken. Ik ben nog steeds dezelfde die ik was, alleen de situatie is nu zo anders, dat ik anders moet functioneren om te overleven. Sommige dingen doe ik niet meer, omdat het niets meer uithaalt.

Alles wordt nu door anderen bepaald, maar ik ben altijd handig geweest.

In het begin zou ik een assertiviteitstraining willen volgen.

Ik heb hulp nodig bij mijn lichamelijk functioneren (ondergewicht).

Ik heb schuldhulp nodig en hulp bij mijn psychisch functioneren. Ik ben mijn gevoel van veiligheid kwijt omdat politie en deurwaarders mijn huis inkomen vanwege boetes. Bij beide heb ik hulp nodig totdat het mij zelf lukt. Op de overige leefgebieden heb ik geen hulp nodig.

Bij mijn praktisch functioneren heb ik hulp nodig totdat gezamenlijk besloten is dat ik dit zelf kan.

9. Waarom werden mensen in jouw omgeving dakloos?

Inleiding

Mensen leven of hebben geleefd, dag in dag uit, met de daklozen. Ze hebben veel gezien en gehoord. We waren benieuwd welke beeld bij hen leeft.

<i>Schulden:</i>	<i>14</i>
<i>Verslaving:</i>	<i>10</i>
<i>Psychische problemen:</i>	<i>7</i>
<i>Familieproblemen:</i>	<i>5</i>
<i>Verbroken relatie:</i>	<i>4</i>
<i>Verlies van inkomen:</i>	<i>3</i>
<i>Huisuitzetting:</i>	<i>3</i>
<i>Verlies van werk:</i>	<i>2</i>
<i>Eigen keuze:</i>	<i>1</i>
<i>En nog enkele andere antwoorden.</i>	

De antwoorden:

Schulden/financiële problemen (14x genoemd).

Verslaving (10x).

Psychische problemen (7x genoemd).

Familieproblemen (5x).

Verbroken relatie/scheiding (4x).

Verlies van inkomen (3x).

Ontslag uit detentie/justitie (3x)

Het verliezen van werk (2x genoemd).

Huisuitzetting.

Door ouders uit huis gezet.

Voor jongeren is het vaak een slechte relatie met de ouders, blowen.

Eigen keuze.

Mensen die uit huis gegooid zijn door hun ouders, hele leven bij Jeugdzorg, weggehaald bij ouders.

Sociale problemen.

Ruzie met huisbaas.

Teveel regels.

Zoveel voor anderen doen dat je uiteindelijk zelf de klos bent.

Verslaving zie ik vaak ontstaan nadat mensen dakloos worden. De middelen zijn voorhanden en mensen zijn er vatbaarder voor door de omstandigheden.

10. Wat misten zij?

Juiste hulp/begeleiding/begrip/steun: 10

Stabiliteit: 4

Inkomen: 3

Netwerk: 2

Niets: 1

Verder werden nog genoemd: perspectief, goede band met familie, eigen plek, eigenwaarde, ze zijn niet gelukkig, zijn murw, zoeken geen hulp en hebben maling.

De antwoorden:

Juiste hulp in hoe ga je met geld om, hoe ga je om met conflicten. Hiervoor krijg je geen indicatie, dus je hebt geen recht op hulp of opvang. Sociaal vangnet is meestal al opgebruikt voordat men daadwerkelijk dakloos wordt.

Goede begeleiding/opvoeding van de ouders.

Een eigen plek en juiste hulp.

Eerder signaleren. Hulpverlening komt meestal te laat.

Ambulante hulpverlening voordat alles in het honderd is gelopen!

De juiste hulp.

Begeleiding in het leven.

Begrip van hulpverleners.

Goede ondersteuning.

Vanuit de omgeving is te weinig opgelet.

Perspectief! Ik zie moedeloze mensen.

Stabiliteit (2x) en regelmaat.

Stabiele thuissituatie.

Stabiel gezin.

Inkomen (3x).

Goede band met familie om op terug te vallen.

Eigenwaarde.

Mensen zijn murw. Ik weet niet of dat door de dakloosheid is gekomen, of dat het er al in zat.

Netwerk.

Verzorging.

Er ligt altijd frustratie aan ten grondslag. Mensen zijn niet gelukkig en daarbij komen dan nog redenen als financiële/zingeving-/verslavingsproblemen. Mensen hebben het opgegeven, voordat ze dakloos werden. Gelukkige mensen doen harder hun best om het tij te keren. Volgens mij misten de mensen het vermogen om gelukkig te zijn.

Niets, anderen willen helpen zit in je, je gelooft dat je dat moet doen.

De gemiddelde dakloosheid heeft allerlei ongreepbare oorzaken.

Mensen zoeken geen hulp uit angst of trots; er is een groep die er voor wegloupt.

Contact met andere mensen.

Een plek waar ze hun verhaal kwijt konden, liefde en warmte.

Zij hebben maling aan de wereld.

11. Tips voor hulpverleners en beleidsmakers

Over praktische zaken

Zorg dat mensen snel weer in een eigen woning wonen, zodat ze hun leven kunnen oppakken.

Als mensen een woning krijgen blijven ze vaak leven alsof ze dakloos zijn. Ze hebben hulp nodig bij het opzetten van een huishouding. Ze zouden niet meer naar de dagopvang moeten gaan; dit houdt de situatie in stand.

Als mensen hun betalingsverplichtingen niet meer na kunnen komen gaat het echt fout (3x).

Zie er op toe dat de vaste lasten worden betaald.

Als praktische zaken niet goed geregeld zijn kan een hulpverlener merken dat het weer fout gaat.

Zorg dat eerst de praktische zaken op orde zijn, dan in rust verder kijken, met voldoende begeleiding zodat mensen zich echt geholpen voelen.

Over gedrag van de mensen

Als mensen afspraken vermijden, zich afsluiten en minder thuis zijn is dat een teken dat er iets aan de hand kan zijn.

Als mensen apathisch worden (het is wel goed) is dat een slecht teken.

Als houding en gedrag veranderen is er iets aan de hand.

Als mensen hun praktische zaken verwaarlozen; huur niet betalen, post niet meer openen, terugval in middelen dan is het huis niet meer eigen, hebben ze er al afscheid van genomen.

Als mensen zichzelf verwaarlozen en drank en drugs gebruiken dreigen ze dakloos te worden.

Als je niet meer thuis mag komen bij iemand is dat een slecht teken.

Als mensen zich afzonderen, middelen gebruiken en financiële problemen hebben kunnen dat signalen zijn dat iemand dakloos dreigt te worden.

Wanneer iemand zich niet aan de regels houdt, lange tijd wegblijft, daarover niet communiceert, geen dagbesteding, veel op kamer zitten en rondhangen op het plein zijn tekenen dat iemand dakloos dreigt te worden.

Aan iemands administratie kan je merken dat iemand dakloos dreigt te worden.

Als mensen in een sociaal isolement terecht komen ligt dakloosheid op de loer.

Aan schulden, depressie en drankgebruik kunnen hulpverleners merken dat iemand dakloos dreigt te worden.

Voor hulpverleners en beleidsmakers zelf

Leer je eigen doelgroep kennen!

Kijk beter naar de mensen en wat minder naar de situatie (die situatie moet wel menselijk zijn, rust geven, dus mét huis).

Vaak geen zware behandeling nodig, maar een maatje, een ambulante vaste hulpverlener die te vertrouwen is. Daarna werken aan geluk, eigenwaarde.

Hulpverleners doen teveel aan symptoombestrijding en dan nog vaak maar één symptoom of een deel van de symptomen.

In het begin voelt iemand zich niet thuis. Ga wat vaker een half uurtje langs, bakkie doen, dagelijkse dingen bespreken. Wordt het al een beetje een thuis? Dus: signalen opvangen. De simpele dingen!

Wanneer mensen bij elkaar wonen: goed kijken wie je bij elkaar zet. Regels stellen (ook over elkaar geld of spullen lenen). Let op als iemand te dominant wordt.

Hulpverlening is mooi, situatie stabiliseert, maar de achterliggende redenen moeten ook aangepakt worden (kost tijd, vertrouwen moet groeien).

Zorg voor een vaste contactpersoon, 1 trajectbegeleider, die de cliënt leert kennen en samen met hem de stappen onderneemt.

Houd een vinger aan de pols en vind een regelmaat met de mensen. Een dakloze leeft bij de dag. Zaken op orde krijgen is niet genoeg: ook op orde zien te houden.

Gedurende mijn dakloosheid werd ik van het kastje naar de muur gestuurd, ik was niet belangrijk, mensen keken dwars door me heen. Daardoor raakte ik mijn gevoel voor eigenwaarde volledig kwijt. Ik was niks meer. Het duurt dan even voordat je weer wat zelfvertrouwen krijg.

Het ergste is dat het allemaal zo lang moet duren voordat er hulp is! (2x)

Waarom geen urgentieregeling voor de "gewone" dakloze? (2x)

Angst voor misbruik van voorzieningen is te ver doorgeschooten, waardoor zaken als urgentieregelingen niet meer bestaan.

Waarom alle leefgebieden bevragen? Vraag gewoon wat het probleem is.

Luister goed naar de cliënt en informeer ook in zijn naaste omgeving. Hoe zit het met het inkomen en wordt de huur betaald?

Zoek de mensen op waar ze zitten; bij de dagopvang van het Leger des Heils of buiten op straat zie je nooit hulpverleners.

Er wordt gekeken naar mensen die uit hun huurwoning gezet dreigen te worden. Kijk ook eens naar mensen die op een kamer wonen.

Bied hulp op maat; soms intensief, soms los.

Bied hulp bij scholing.

Geef mensen begrip, psychische hulpverlening, hulp op maat, maar maak mensen niet afhankelijk van de hulpverleners.

Doe meer aan preventie. Eerder helpen, niet pas als iemand dakloos is.

Luister goed naar personen; wat willen zij zelf. Doe echt iets met wat de mensen zeggen. Behandel iemand als mens, niet als nummer. Sommige hulpverleners laten merken dat zij zich ver boven je staan, dat jij "laag" bent.

Mensen zonder indicatie of schuldhulp komen niet in beeld van de hulpverlening. Ze vallen pas op als ze echt dakloos zijn en dan ben je te laat.

Luister naar de hulpvraag van de cliënt en sleep er niet van alles bij om maar een indicatie te kunnen schrijven en een "traject" te kunnen starten. Soms is iemand alleen maar dakloos.

Volgens mij weet je als hulpverlener pas dat het mis dreigt te gaan als iemand het zelf vertelt. Er zijn niet altijd signalen.

Neem de cliënt altijd serieus, ook de druggebruiker.

Probeer eens tot een oplossing te komen vanuit de cliënt gezien en niet van achter een bureau, wanneer je geen zicht hebt op wat er echt gebeurt.

Huisregels van de instellingen zijn te streng, zouden opnieuw moeten worden bekeken.

Cliëntenbegeleiding moet cliënten benaderen, niet andersom.

Plaats de mensen goed en zo snel mogelijk in een vervolgvoorziening.

Werk 1 op 1, hulp op maat.

Luister naar de mensen (3x) en bied oplossingen die zij willen/nodig hebben.

Wees duidelijker over het hulpaanbod.

Dring de hulp niet op, laat mensen hun eigen tempo volgen.

Er moet meer opvang zijn voor jongeren en houd ze gescheiden van volwassenen. Er is te weinig.

Zet gemaakte afspraken op papier en kom ze na.

Als mensen eindelijk gemotiveerd zijn, zouden ze ook resultaat moeten zien.

Kom achter je bureau vandaan voor je beleid schrijft zonder dat je de werkelijkheid kent. Ik zou ander beleid schrijven. Eerst in basisbehoeften voorzien, die niet ontnemen.

Maak een noodfonds voor mensen die tussen wal en schip vallen.

Ik had geluk, er werd naar mij geluisterd, dat zouden alle hulpverleners moeten doen.

Wees er vroeg bij!

Ga langs bij de mensen en let op of ze zin hebben om er wat van te maken.

Vraag door.

Wijkagenten, wijkverpleging en buurtbewoners (2x) hebben ook veel informatie.

Huurachterstand moet worden gemeld zodat eerder kan worden ingegrepen.

Geef iemand even de rust om bij te komen en niet meteen allerlei verplichtingen. Bekijk het per individu.

Gun mensen hun privacy, hun eigen plek (2x).

Laat hulpverleners eens meemaken wat wij meemaken.

12. Aanvullingen?

De regiobinding moet er van af. Mensen moeten geholpen worden waar ze de meeste kans maken. Zo wordt regiobinding nu niet ingezet.

Preventie? Geen woorden maar daden!

In groepsopvang demotiveert men elkaar (vooral om zichzelf en elkaar in te dekken tegen mogelijke teleurstellingen).

Mislukkingen blijven hangen in het daklozenwereldje en hebben daar een image gebouwd op negativiteit. Dit houdt mensen tegen om met hulpverleners in gesprek te gaan (ze hebben een houding op te houden).

Mensen die succesvol geholpen zijn verdwijnen uit beeld en mensen die mislukken blijven. Dit geeft een fout signaal naar de daklozen. Hulpverleners en beleidsmakers krijgen hier de schuld van.

Geslaagde trajecten beter presenteren, meer doen met de succesverhalen. Is het niet een goed idee om een happening te organiseren met lekker eten en succesvolle mensen daarover te laten vertellen? Doe er een markt bij met informatie over wat er allemaal te krijgen is.

Toen ik dakloos was stond ik ongemerkt dag in dag uit stijf van de adrenaline. Toen ik vervolgens mijn huisje kreeg heb ik eerst een week gehuild. En dat wist ik wel, dat dit zou gebeuren. Maar nu en ik zo moe, mis ik de energie en dat had ik niet verwacht.

Ik woon nu in mijn eerste huis na mijn dakloosheid. Dit is geen huis voor een nieuw begin, maar een huis om een periode af te sluiten.

Niemand heeft ooit aan mij gevraagd waarom ik dakloos was (GGD, SZW, PV..... niemand); ze bedachten hun eigen redenen.

Mensen worden niet snel genoeg naar zelfstandigheid of een vaste baan geleid.

Mensen missen een postadres om een BSN-nummer aan te vragen (mensen uit EU).

Mensen blijven door een tekort aan inkomen te lang hangen in dakloosheid.

Zelfs de hulpverleners raken gefrustreerd door de regelgeving, dit gaat ten kosten van de betrokkenheid.

Een persoonlijke hulpverlener is beter dan een serie slecht samenwerkende hulpverleners.

Ik ben erg moe de laatste tijd.

Ik woon nu alweer twee jaar en pas sinds kort kan ik weer lezen, heb ik voldoende rust daarvoor.

Ik heb de ondersteuning van De Achterban nodig. De Achterban moet blijven.

Ik ben blij met De Achterban, heb zo ook vrienden gekregen en soms dagbesteding. Kon ook naar Schroeder, maar ik voel me daar niet prettig tussen mensen die blowen, drugs en drank gebruiken. Ik wil omgaan met mensen die ergens heen gaan, niet al jaren stil staan. Bovendien vind ik het niet eerlijk dat ik € 2,25 per dagdeel verdien terwijl Schroeder best veel vraagt voor het meubilair waar ik heel hard aan heb gewerkt.

Voor oudere daklozen die eerder een woning hadden is het beter als de zo spoedig mogelijk weer een huis krijgen en daarna kijken wat ze nodig hebben. Is stabiel en veiliger dan een instelling. Het is moeilijk om je aan te passen aan regels en medebewoners bij een instelling als je al eens zelfstandig hebt gewoond.

Door de stress van steeds politie achter je aan, geen gas/water en licht heb ik nekklachten en is mijn menstruatie onregelmatig. Dat moet stoppen.

Als stel wordt je niet serieus genomen en samen kom je de opvang niet in. Bovendien ben je als partner ook de pineut qua schuldhulp of hulpverlening. "Ga apart wonen" zegt Den Haag op maat.

Ik hoop dat de gemeente geen misbruik gaat maken van de uitkomsten van deze enquête; niet de gegevens gebruiken om daklozen nog meer af te nemen.

Ik heb steun nodig van familie en vrienden, geen hulpverlening. De eenzaamheid die ik om mij heen zie vind ik vreselijk.

Als woningbouwverenigingen op de hoogte zijn van de crisissituatie, zouden ze iets moeten doen om te voorkomen dat het tot dakloosheid leidt.

Door mijn dakloosheid ben ik mijn vrienden kwijt geraakt.

Zet ervaringsdeskundigen in.

Niemand kiest ervoor om dakloos te worden.